

قرص یا شربت؛

آیا اشکال مختلف متادون عوارض جانبی متفاوتی دارند؟

Do Different Methadone Forms Associate with Different Side Effects?

دکتر محمد صالحی

درمانگر اعتیاد

drmsalehi@yahoo.com

عوارض جانبی متادون کاملاً شناخته شده است و با بررسی مقاله‌های مختلف به نوع قرص یا شربت بودن دارو ارتباطی ندارد، ولی متابولیسم آن می‌تواند تحت تاثیر موارد متعددی قرار گیرد. شربت طبی متادون به ندرت در درمان سوء مصرف مواد مخدر استفاده شده و گاهی اوقات با شربت متادون اشتباه می‌شود.

قرص متادون گاهی اوقات در درمان سوء مصرف مواد مخدر استفاده می‌شود ولی خط اول درمان نمی‌باشد. فرآورده‌های تزریقی متادون، دوزهای مختلفی دارد و تجویز اختصاصی آن‌ها عضلانی و زیرجلدی است.

چکیده متادون یک نام ژنریک است و مخلوط ۱mg/۱ml آن در خارج از ایران و ۵mg/۱ml آن در داخل ایران جهت درمان سوء مصرف مواد مخدر استفاده می‌شود.

این دارو به خوبی توسط بیماران تحمل می‌شود. اشکال مختلف آن از نظر ایجاد سطح سرمی یکسان در بیماران، تفاوتی ندارند.

مشورت‌های انجام شده با سایر همکاران محترم بوده است. تصور می‌کنم انجام پژوهش‌های بالینی معتبر برای رسیدن به نتایج بهتر ضروری می‌باشد.

← مقررات دربرگیرنده‌ی تولید متادون

متادون یک نام ژنریک بوده و یک نام تجاری بر روی یک محصول نمی‌باشد. این دارو یک ماده‌ی مخدر است. شرکت‌های مختلف داروسازی بر اساس سیاست‌های درمانی و یا کشوری، اقدام به تهیه و تولید اشکال مختلف متادون می‌نمایند.

← مقدمه

متادون می‌تواند به صورت مایع، قرص، شیاف یا تزریقی تولید شود و در دسترس بیماران قرار گیرد. در اینجا تلاش می‌شود با نگاهی به اشکال مختلف متادون و چگونگی تولید آن‌ها، عوارض جانبی و نظرات مختلف پیرامون هر کدام را بررسی کنیم. در بخش جمع بندی نیز به این سوال پاسخ داده شود که آیا این اشکال دارای عوارض جانبی متفاوتی هستند یا نه.

البته برخی از نظرات آورده شده در این مقاله بر گرفته از

به طور کلی با مرور بسیاری از منابع و بررسی فارماکوکینتیک متادون به این نتیجه می‌رسیم که نیمه عمر متادون و سطح سرمی آن تحت تاثیر عوامل مختلفی تغییر می‌کند که از این عوامل می‌توان به متابولیسم، جذب، اتصال به پروتئین‌های پلاسما، مصرف داروهای هم‌زمان، وضعیت جسمی، تغذیه، سن، pH ادرار و مصرف ویتامین و مواد غذایی اشاره کرد.

← تولیدات خوراکی متادون

ترمینولوژی استفاده شده برای توصیف فرآورده‌های مایع، منشأ مشکلات بسیاری بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان می‌باشد. باید توجه کرد که یک میلی گرم در یک سانتی‌متر مکعب (1mg/1ml) متادون یک شربت طبی نیست بلکه جهت درمان وابستگی به مواد استفاده می‌شود. (در ایران شربت 5mg/1ml وجود دارد که در حال حاضر توسط کارخانه‌های داروپخش و اکسیر تولید و عرضه می‌شود.) این مخلوط به صورت‌های زیر موجود است:

1 | مخلوط متادون کتاب مرجع داروسازی (DTF)²

این دارو، درمان انتخابی برای مصرف‌کنندگان غیر مجاز مخدرها است. چندین کارخانه‌ی داروسازی هستند که مخلوط سبز رنگ آن را تولید می‌کنند و فرمولاسیون آن به صورت زیر است:

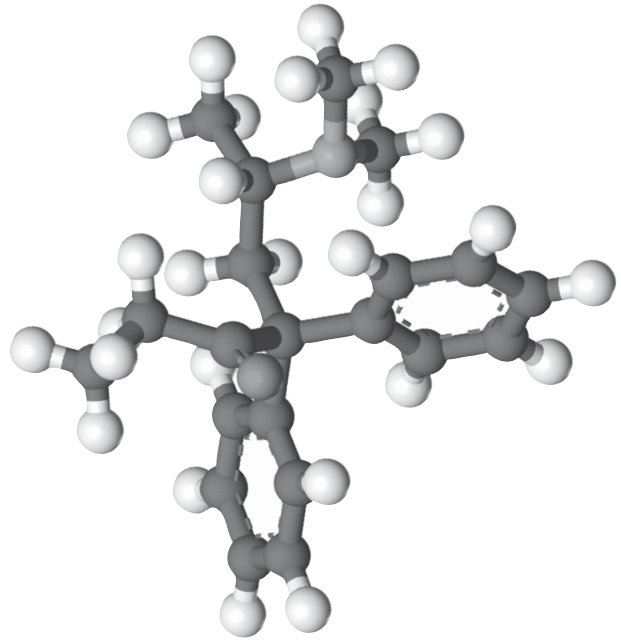
- ➔ Methadone HCl 1mg/ 1ml
- ➔ Glucose Syrup
- ➔ Green S (E 142)
- ➔ Tartazine (E 102)
- ➔ Sunset Yellow (E 110)
- ➔ Parabens (preservative)
- ➔ Ethanol
- ➔ Trace Chloroform Water

تا سال ۱۹۹۵ بیشتر مخلوط DTF متادون را تنها یک کارخانه تولید می‌کرد. پس از آن شرکت‌های دیگری نیز تولید آن را آغاز کردند، به همین علت رنگ، مزه و خصوصیات ظاهری آن از شرکتی به شرکت دیگر تا حدودی تغییر کرده است.

لازم به ذکر است که این تغییر در مزه و رنگ متادون، سبب ایجاد نگرانی و اضطراب در تعدادی از بیماران شده است. آن‌ها در مورد اثر بخشی نمونه‌ی جدید دچار تردید شده‌اند.

یک تجربه‌ی شخصی از نگارنده:

از حدود ۵ سال قبل داروی تحویلی به مرکز درمانی اینجانپ، از تولیدات شرکت داروپخش بود. هنگامی که برای دو نوبت داروی تحویلی به تولیدات شرکت اکسیر تغییر یافت، تعدادی از مراجعین از طعم و مزه‌ی آن و یا از تغییراتی که در سیستم گوارشی آن‌ها به وجود آمده بود (تهوع، سوزش سر دل و تغییر در اجابت مزاج) شکایت داشتند و داروی قبلی را تقاضا می‌کردند.

البته متادون می‌تواند در داروخانه‌ها به صورت غلظت‌های متفاوتی رقیق شود و در دسترس قرار گیرد. (این کار در ایران انجام نمی‌شود.) از طرف دیگر محلول متادون تولید شده توسط شرکت‌های داروسازی که قرار است در درمان آن استفاده شود، برای رهایی از هر گونه ادعای خسارت و یا داشتن یا نداشتن مجوز تبلیغات، باید مجوز تولید داشته باشد.

در ضمن تعدادی از شرکت‌های دارویی تحت مجوزهای خاص، اقدام به تولید غلظت‌های خاصی از متادون در فرآورده‌های مختلف می‌کنند که این امر بر اساس نظریات و پروتکل‌های درمانی و یا سیاست‌های کشوری انجام می‌شود.

در مواقعی که پزشکان از متادون تهیه شده در داروخانه‌ها و بدون مجوز تولید انبوه، استفاده می‌کنند مسئولیت کامل عواقب، امنیت و اثربخشی آن بر عهده‌ی پزشک معالج است و به شرکت‌های دارویی ارتباطی ندارد.

← ساختمان شیمیایی متادون

در حدود سال ۱۹۴۱ میلادی، متادون برای اولین بار توسط پژوهشگران شرکت هوخست آلمان (باکمول و اردهارت)¹ ساخته شد. همان‌طور که می‌دانیم ترکیب شیمیایی آن (۶-دی متیل آمینو، ۴-۴-دی فنیل، ۳-هپتون) بوده و دارای دو نوع R و S یعنی راست‌گرد و چپ‌گرد است.

← S=D-Methadone و R=L-Methadone

در درمان با ترکیبات تولید شده از متادون از مخلوط راسمیک که ۵۰٪ از نوع R و ۵۰٪ از نوع S است، استفاده می‌شود. نوع R مسئول اثرات افیونی بوده ولی نوع S خواص ضد سرفه دارد، فاقد خواص مهار تنفسی و وابستگی می‌باشد. البته خواص ضد درد نوع R حدود ۲۰ برابر بیش از نوع S است.

2. DTF: Drug Tariff Formulary

1. Bockmuhl & Ehrhart

Methadone Mixture 1mg/1ml per 5 ml	Methadone HCl BP 5 mg
	Colourings
	Unpreserved syrup 2,5 ml
	Double strength Chloroform to 5 ml
Methadone Mixture 1mg/1ml sugar free	Methadone HCl BP 5 mg
	Concentrated Chloroform water 0,1 ml
	Sorbitol Syrup 2 ml
	Distilled water to 5 ml
Sugar & Colouring free Methadone Mixture 1mg/1ml	

Physeptone Tablets contains:

- ➔ Methadone HCl 5 mg
- ➔ Starch
- ➔ Magnesium Stearate
- ➔ Glycerine

در ایران، قرص‌های متادون با میلی‌گرم‌های دیگر، مدتی است تولید شده و نوع ۲۰ و ۴۰ میلی‌گرم آن در کشور توزیع شده است.

← شیاف متادون

متادون به صورت شیاف هم تولید شود ولی به ندرت در درمان اعتیاد مورد استفاده قرار می‌گیرد. البته اثربخشی سریع آن می‌تواند فایده‌ی درمانی داشته باشد ولی به دلیل آنکه در آب حل می‌شود و قابلیت تزریق پیدا می‌کند، توصیه نمی‌گردد.

← متادون تزریقی

تعداد زیادی متادون تزریقی تولید شده است که بعضی مواقع در درمان وابستگی به مواد مخدر نیز استفاده می‌شود. معمولاً این محصولات در غلظت‌های (۱۰mg/۱ml)

تولید می‌شوند و در ویال‌های ۱۰ تا ۵۰ میلی‌گرمی نیز وجود دارند. استفاده از متادون تزریقی به صورت عضلانی یا زیر پوستی تجویز می‌شود. تزریق وریدی آن به علت دردناک بودن توصیه نمی‌شود.

← پودر جوشان متادون

این محصول در بعضی از کشورها و همچنین ایران ساخته شده ولی استفاده‌ی درمانی و گسترده پیدا نکرده است.

بعضی از آن‌ها نیز از تغییر اثربخشی و علائم محرومیت شکایت داشتند.

۲ مخلوط متادون ساخته شده توسط داروسازان در داروخانه‌ها (۱mg/۱ml)

این مخلوط به صورت‌های مختلفی تهیه و در دسترس مراجعین قرار می‌گیرد.

← شربت طبی متادون (۲mg/۵ml)

این نوع از تولیدات، اغلب با شربت متادون استفاده شده در درمان اعتیاد توسط پزشکان و یا بیماران اشتباه می‌شود. نام این شربت، یک محصول ژنریک بوده و در انگلستان جهت درمان سرفه‌های شدید استفاده می‌گردد ولی برای وابستگی به مواد مخدر تجویز نمی‌شود. این شربت در ایرلند برای درمان سوءمصرف مواد استفاده شده است و در بطری‌های ۵۰۰ میلی‌لیتری و به رنگ قهوه‌ای روشن تولید می‌شود.

← قرص متادون

در خارج از ایران اغلب قرص‌های ۵ میلی‌گرمی متادون تحت نام تجاری «Physeptone» تولید و عرضه می‌شود. این قرص‌ها به دلایل

زیر مجوز استفاده در درمان وابستگی به مواد مخدر را ندارند:

➔ احتمال خرد شدن و تزریق

➔ ارزش غیر قانونی بالا در بازار سیاه

➔ برای کاهش دوز بیمار، قابلیت انعطاف کم‌تری دارد. (البته این امر در مقایسه با شربت‌های متادون (۱mg/۱ml) موجود در کشورهای دیگر صدق می‌کند.)

← عوارض جانبی

عوارضی که برای متادون ذکر شده است (اختلال خواب، تعریق، خشکی دهان، یبوست، تهوع و استفراغ، خارش، وازودیلاتاسیون، ژنیکوماستی مردان، اختلال قاعدگی در زنان، ناتوانی جنسی مردان، احتباس مایعات، افزایش وزن و افزایش فاصله QT) همگی کم و بیش در بیماران یافت می‌شوند. به همین علت درمانگر باید در مراحل اولیه‌ی ایجاد این عوارض، نسبت به درمان آن‌ها اقدام کند.

البته با بررسی مقالات و کتب مرتبط، تقریباً همگی به این امر اتفاق نظر دارند که بر اساس تحقیقات انجام شده، متادون خوراکی مورد استفاده در درمان نگهدارنده، قرص‌های بدون خط^۴ و خط دار^۵ و یا محلول خوراکی، اثرات مشابهی داشته و تفاوتی با یکدیگر ندارند. هرچند ممکن است واکنش‌های شخصی بیماران برای هر کدام از فرمولاسیون‌ها متغیر باشد.

در مورد عوارض جانبی دارو نیز مطلب فوق تقریباً صادق است، با توجه به این موضوع در بعضی از گزارش‌ها تعدادی از عوارض را بیشتر از بقیه مشاهده کرده‌اند و در برخی عوارض کم‌تری مشاهده شده است. با نگاهی به مقالات می‌توان دریافت که برتری خاصی در مورد شیوع عوارض جانبی در بیماران با توجه به نوع داروی مصرفی مشاهده نمی‌شود.

مروری بر مزایا و معایب هر یک از اشکال متادون می‌تواند در تصمیم‌گیری و هدایت درمان در کلینیک‌ها کمک‌کننده باشد. (جداول ۱-۳)

← عارضه‌های جدی و تهدیدکننده‌ی زندگی با متادون

مرگ بیمار، مهم‌ترین عارضه‌ای است که در خصوص مصرف متادون می‌تواند رخ دهد. بیمار به علت مصرف بیش از اندازه‌ی متادون به دلایل زیر، می‌تواند در خطر مسمومیت و مرگ قرار گیرد:

➔ مصرف بیش از اندازه‌ی متادون (خارج از دوزهای درمانی) به صورت خودخواسته

➔ مصرف بیش از اندازه‌ی متادون (خارج از دوزهای درمانی) به اشتباه که علت آن می‌تواند یک‌جا بودن داروهای تحویل داده‌شده به بیمار در یک ظرف و عدم اندازه‌گیری درست آن باشد. البته بر اساس پروتکل درمانی، شربت متادون باید در ظروف جداگانه با در بسته و مطمئن نگهداری شود.

➔ درمورد قرص هم، ممکن است بیمار در محاسبه‌ی میلی‌گرم دارو (هنگامی که قرص‌های مختلف ۵، ۲۰ و ۴۰ میلی‌گرمی به بیمار داده می‌شود)، اشتباه کند که این امر با جدا کردن داروهای روزانه و قابل تفکیک نبودن آن‌ها به علت حالت پودری می‌تواند برطرف شود.

➔ مصرف هم‌زمان داروها و یا مواد دیگر که در بعضی مقالات

تعداد زیادی متادون تزریقی تولید شده است که بعضی مواقع در درمان وابستگی به مواد مخدر نیز استفاده می‌شود. معمولاً این محصولات در غلظت‌های (۱۰mg/۱ml) تولید می‌شوند و در ویال‌های ۱۰ تا ۵۰ میلی‌گرمی نیز وجود دارند.

کوکتل‌های سمّی^۶ نامیده می‌شود. برخی از این داروها عبارتند از: الکل، بنزودیازپین‌ها، مواد مخدر و داروهای تضعیف‌کننده‌ی سیستم تنفسی

➔ تحویل نادرست داروی متادون بیمار با دوز بالا. احتمالاً این امر بیشتر در مواقعی رخ می‌دهد که در ثبت و یا خواندن دستورات دارویی بیمار اشتباهی شده باشد. برای جلوگیری از این موضوع، در بعضی از مراکز در خارج و البته در حال حاضر در داخل کشور

هم از نرم‌افزارهای مدیریت کلینیک و دیسپنسر تحویل اتوماتیک متادون استفاده شده و می‌شود.

← توزیع متادون در ایران، از گذشته تا حال

از سال‌های قبل متادون وارد چرخه‌ی درمان اعتیاد در ایران شده و از همان ابتدا به صورت قرص‌های ۵ میلی‌گرمی توزیع شده است. در اوایل نگارش پروتکل درمانی، توصیه پودر شدن قرص‌ها توسط مرکز جهت جلوگیری از نگهداری دارو یا پیشگیری از بازار سیاه آن، مورد توجه قرار گرفت.

قرص‌های پودر شده به علل بسیاری مورد توجه مراجعین قرار نمی‌گرفتند و شکایات‌های زیادی مانند مزه‌ی ناخوشایند، بلع سخت، مشکلات معده و گوارش، یبوست بیشتر، تهوع و استفراغ و ... را داشتند. بعد از ورود شربت به بازار و توزیع آن، خود نگارنده مشاهده کرد که با تغییر نوع دارو از قرص به شربت، تعداد زیادی از این شکایات کم شده و فقط تعداد معدودی شکایت از مشکلات گوارشی وجود دارد که مانند هر داروی دیگری می‌توان به آن رسیدگی کرد.

در طی تجربه‌ی ۸ ساله‌ی اینجانب در درمان بیماران، مشاهده کرده‌ام که از حدود ۴۵۰۰ مراجعه‌کننده به مرکز، فقط چند نفر مشکل بلع شربت و حساسیت به مزه‌ی آن‌را داشته‌اند که جهت ادامه‌ی درمان به کلینیک‌هایی دیگر ارجاع شده‌اند. در این مدت، به غیر از موارد ذکر شده در خصوص تغییر شربت‌های داروپخش به اکسیر که سبب شد تعدادی از مراجعین از مزه‌ی ناخوشایند آن و عوارض گوارشی بیشتر شکایت داشته باشند، مشکلی در خصوص مصرف و نگهداری آن دیده نشد. البته در این مدت مراجعینی نیز بوده‌اند که تنها درخواست قرص را داشته‌اند. این افراد بیمارانی هستند که دارو را به صورت یک‌جا مصرف نمی‌کنند و به مصرف خودسرانه‌ی دارو تمایل دارند.

۵ در عده‌ی کمی از مراجعین، تارتازین موجود در شربت می‌تواند سبب بروز حساسیت در افراد با سابقه‌ی آسم شود. در این گونه موارد باید از قرص استفاده شود.

۶ شکر موجود در شربت به غیر از موارد با دوز بالای دارو، در بیماران به قدری نیست که کنترل دیابت بیماران دیابتی را (به ویژه در ایران که این کنترل خیلی دقیق نیست) به خطر بیندازد و سبب مشکلات بیشتر شود. البته همین شکر می‌تواند سبب علاقه‌مندی کودکان به این محلول شود که البته با توجه به امکان نگهداری دارو در ظرف مطمئن، می‌تواند از مسمومیت تصادفی کودکان جلوگیری کند.

جمع‌بندی و پیشنهادات

با مروری بر جداول پایانی و نیز جمع‌بندی مقاله‌های موجود در خصوص مزیت‌های قرص و شربت و همچنین نظرات مختلف همکاران، می‌توان به این نتیجه رسید که عوارض گوارشی در خصوص مصرف قرص و شربت تقریباً مشابه است و هر کدام از محصولات، طرفداران و مخالفان خود را دارند.

در مورد اثربخشی و مقایسه‌ی اثرات قرص یا شربت بر روی سطح خونی دارو، مطلب قابل توجهی در گزارش‌ها وجود ندارد. ظاهراً این سطح به قرص یا شربت بودن دارو ارتباطی ندارد.

به دنبال ایجاد بازار سیاه در خصوص مصرف قرص، می‌توان پیشنهاد کرد که:

- قرص‌های تحویل شده به بیمار حتماً پودر شده باشند.
- دارویی که برای بردن به منزل به بیمار داده می‌شود حتماً باید مطابق پروتکل باشد و در یک نوبت مصرف شود.
- نظارت بر عطاری‌ها و داروخانه‌ها برای فروش قرص‌های داخلی و خارجی قاچاق، جدی گرفته شود.
- مصرف شربت؛ هنگامی می‌تواند مؤثر باشد که:
- داروهای روزهای مختلف بیمار در ظروف جداگانه، با در مطمئن و برچسب مناسب قرار داشته باشد.
- برای نگهداری بهتر دارو و همچنین جهت جلوگیری از بازار سیاه و تزریق دارو، می‌توان از یک آب‌میوه برای رقیق کردن آن استفاده کرد.

به نظر نگارنده، می‌توان به جای توزیع شربت یا قرص به تنهایی، با استفاده از مدل درمان دوگانه، (هم‌زمان با تحت پوشش قرار دادن بیشتر بیماران به طور غالب توسط شربت، از تعداد محدودی قرص نیز جهت موارد خاص استفاده کرد، که این درصد می‌تواند بین ۵٪ تا ۲۰٪ سهمیه‌ی تحویلی هر مرکز باشد). هم‌زمان با استفاده از شربت سهمیه قرص هم برای هر مرکز در نظر گرفته شود.

← عوارض درمان وابستگی به مواد مخدر با قرص بیشتر است یا شربت؟

درمانگرانی که مصرف قرص را به شربت ترجیح می‌دهند دلایل زیر را مطرح می‌کنند:

۱ قرص از قبل وجود داشته است و تغییر داروی بیماران در آن‌ها سبب اضطراب و گاهی اوقات خارج شدن آن‌ها از مسیر درمان می‌شود. همین امر سبب بیشتر شدن بازار سیاه قرص‌های خارجی و داخلی غیر مجاز شده است و امکان مصرف مجدد مواد نیز برای مراجعین وجود دارد.

۲ حمل و نگهداری آسان‌تر و حجم کم‌تر دارو. قرص راحت‌تر حمل می‌شود و نگهداری آن‌ها برای مراکز و مراجعین آسان‌تر است.

توضیح: به نظر نگارنده، نگهداری بیشتر قرص توسط مراجعین (به خصوص پودر نشده) و تحویل آن در بعضی از مراکز، سبب می‌شود تا مقادیر زیادی از دارو توسط بیماران ذخیره و یا وارد بازار سیاه شود. در مقابل، شربت در صورتی که مطابق پروتکل با آب‌میوه ترکیب شود، بعد از یک تا دو هفته دیگر قابل استفاده نخواهد بود و همین امر می‌تواند بازار سیاه دارو را کاهش دهد.

۳ در صورت خروج قرص‌های مجاز از چرخه‌ی درمان، قرص‌های تقلبی و غیر مجاز داخلی و خارجی به وفور توزیع می‌شود که در این حالت، نظارت بر مراکز درمانی از نظارت بر امور عطاری‌ها و فروشنده‌های غیر قانونی آسان‌تر است.

۴ عده‌ای از مراجعین فقط قرص مصرف می‌کنند و تحمل مصرف شربت را ندارند و عدم وجود قرص سبب خارج شدن آن‌ها از مسیر درمان می‌شود.

۵ قرص عوارض گوارشی کم‌تری دارد (۴).

۶ استفاده از قرص در مقایسه با شربت، مسمومیت کم‌تری را به همراه دارد (۴).

۷ تزریق قرص کم‌تر صورت می‌گیرد (۴).

توضیح: در موارد ۵، ۶ و ۷ باید جهت بررسی عوارض گوارشی، از تحقیقات مناسب و معتبر استفاده شود و در مورد مسمومیت بیشتر با شربت، باید به آمار مراکز درمان مسمومیت‌ها و نیز توزیع ظروف مناسب جهت نگهداری دارو را مد نظر قرار داد. البته در مورد تزریق کم‌تر قرص بر اساس مقالات موجود، خطر تزریق قرص به علت درد و آسیب کم‌تر، بیشتر است و شربت به دلیل درد و عوارض زیاد، کم‌تر تزریق می‌شود.

در مورد شربت و توزیع آن طرفداران معتقدند که:

۱ تفکیک داروی روزانه و عدم اشتباه آن، با توجه به ظروف متعدد می‌تواند انجام می‌شود.

۲ توزیع شربت در ظروف مطمئن و نیز همراه با یک آب‌میوه‌ی رقیق، سبب نگهداری کم‌تر متادون برای روزهای بعد می‌شود و بازار سیاه آن‌را دچار مشکل می‌کند.

۳ بر چسب اخطار می‌تواند بر روی ظرف حاوی دارو الصاق گردد.

۴ کلروفورم و حجم زیاد شربت می‌تواند از تزریق آن توسط افراد جلوگیری کند.

مزایا	معایب
بهترین محصول شناخته شده است.	شکر موجود در دارو می تواند در طولانی مدت سبب تخریب دندانها شود.
توسط مراجعین به خوبی تحمل می شود.	مزهی دارو بر اساس شرکت تولیدکننده آن متفاوت است.
رنگ سبز محلول سبب مشخص شدن و عدم مصرف تصادفی آن می شود.	تارتازین می تواند سبب واکنش های آلرژیک به خصوص در مبتلایان آسم گردد.
کلرفرم برای تزریق، ناخوشایند و دردناک است.	حجم زیاد دارو می تواند سبب بروز مشکلات بیمار و کلینیک جهت نگهداری آن شود.
حجم و غلظت بالای دارو قابلیت تزریق را کم می کند.	در صورت تزریق، باعث آسیب وریدی می شود.
تزریق آن سبب آسیب وریدی می شود.	شکر و رنگ آن می تواند توجه کودکان را جلب کند.
مزهی آن شیرین و خوشایند است.	در کنترل دقیق دیابت می تواند مشکل ایجاد کند.
حجم بالای آن به ایجاد حس کاذب دریافت داروی بیشتر و رضایت ناشی از آن کمک می کند.	بعضی از مراجعین از افزایش وزن شکایت دارند.
قابلیت نگهداری ۳۶ ماهه را دارد.	در دوزهای بالا، حجم زیادی از دارو باید خورده شود.

مخلوط متادون (۱mg/۱ml) DTF

مزایا	معایب
حجم زیادی در هنگام تحویل دارو دارد.	شکر آن می تواند سبب آسیب دندانها و افزایش وزن شود.
می تواند در مراحل سم زدایی و کاهش آهستهی دارو مورد استفاده قرار گیرد.	رنگ و طعم دهندهی آن می تواند سبب آلرژی شود.
تزریق آن خوشایند نیست.	حجم زیاد دارو می تواند سبب مشکلات بیمار و کلینیک در نگهداری آن شود.
مصرف کنندگان آن در ایرلند آن را به شربت DTF توزیع شده در انگلستان ترجیح می دهند.	برای درمان وابستگی به مخدرها توصیه نشده است.

شربت طبی متادون (۲mg/۵ml)

مزایا	معایب
اغلب بیماران قرص را ترجیح می دهند.	می تواند خرد و تزریق شود.
امکان ریختن و از بین رفتن آن، در سفر و تعطیلات کم تر است.	قیمت بازار آزاد بالایی دارد.
بیماران تهوع کم تری دارند و نسبت به شربت بلع راحت تری دارد. (البته در صورت پودر شدن این گونه نخواهد بود.)	تهوع و استفراغ بیماران به ندرت واقعی بوده و اغلب به علت مشکلات پزشکی یا مصرف الکل است.
در نگهداری پایدار است.	مقادیر زیادی از آن می تواند توسط بیمار ذخیره شود.
حجم کم تری در نگهداری دارد.	در دوزهای بالا تعداد زیاد قرص باعث سختی در مصرف دارو می شود.
	برای درمان وابستگی به مواد توصیه نشده است!!!

قرص متادون